

Photo by Takashi Hososhima / CC BY

Krytyczny spacer po sklepach

Nauczanie zrównoważonego rozwoju metodą stacji

Informacje ogólne:

Metoda jest symulacją spaceru po sklepach, podczas którego zostają przedstawione przykładowe warunki produkcji niektórych (ważnych dla młodzieży) produktów konsumpcyjnych. Światowe i lokalne skutki naszej konsumpcji (w obszarze **ekonomii**, **ekologii** i **społeczeństwa**) oraz ich wzajemne oddziaływania i zależności zostają objaśnione i omówione z uczestnikami: od ciężkich warunków pracy w globalnym przemyśle włókienniczym, poprzez zanieczyszczenie środowiska wskutek wydobycia surowców w związku z produkcją elektroniki, po szkody klimatyczne powodowane przez konsumpcję mięsa.

Zagadnienia są prezentowane za pomocą metod interaktywnych, podziału na role i dyskusji. Obok poglądowych informacji na temat omawianego problemu przedstawiane i dyskutowane są również przykłady pozytywne i dostępne alternatywy.

Omówione zostają zarówno praktyczne alternatywy konsumpcji produktów ze sprawiedliwego handlu, jak i fundamentalnie inne wzorce konsumpcyjne. Uwidocznione zostają zwłaszcza konkretne lokalne możliwości działania i alternatywy: od stołówki szkolnej do sklepów z używaną odzieżą.

Cele:

- poznanie związków między (codzienną) konsumpcją a globalnymi problemami,
- przedstawienie i przedyskutowanie alternatyw i możliwości działania.

Faza grupowa:

Polecamy przeprowadzenie tej metody podczas **fazy kreatywności** lub **fazy znużenia**.

Liczba uczestników: min. 10, max. 25.

Zespół:

min. 2; metoda może zostać także przeprowadzona przez osobę z zewnątrz.

Czas trwania:

4-8 godzin (możliwość podziału na części)

Materiały:

Mogą być przygotowywane / zmieniane w zależności od indywidualnych potrzeb np.:

- duże obrazki, pudełko po hamburgerach, kombinezon ochronny, aparat fotograficzny, →

Szerpa

- teksty wyjaśniające temat, pomocne przy dopracowywaniu tematu.

Kiedy grupa samodzielnie przygotowuje spacer (patrz: Wskazówki):

- informacje do samodzielnego przygotowania pojedynczych stacji, wskazówki do źródeł, materiały z NGOśów itp.,
- materiały do stworzenia poszczególnych obiektów poglądowych dla każdej ze stacji.

Wskazówki:

- bytoby idealnie, gdyby grupa sama przygotowała i przeprowadziła spacer. W tym przypadku młodzieży potrzeb-

na byłaby przede wszystkim pomoc w fazie przygotowania (1-2 osoby), jak i inne materiały,

- metoda najlepiej działa w centrum miasta, przed znanymi sklepami,
- należy unikać hałaśliwych miejsc i znaleźć dobrą trasę,
- przy wszystkich tematach ważne jest, żeby wskazać alternatywne kierunki działania.

- **Wskazówka:** Można również pobrać plik z **informacjami o metodzie**, w którym znajdują się niezbędne informacje.

Przebieg:

CZAS	ETAP	OPIS	UWAGI
1-5 h	Przygotowanie spaceru	Po krótkim wprowadzeniu w tematykę i metodę, uczestnicy tworzą małe grupy i przygotowują po jednym temacie / stacji.	Tutaj pojawiają się pierwsze informacje na temat tła akcji, jak również rozdawane są materiały do pracy. Przygotowanie może zostać przeprowadzone wcześniej w grupach narodowych.
25'	Podział na grupy	Zostają stworzone małe mieszane grupy, które rozpoczynają „zakupy” i w różnej kolejności stawią się na każdej ze stacji. Potem wszyscy spotykają się znowu, np. na stacji <i>Sprawiedliwy handel</i> .	Wskazówka: W ramach rozgrzewki uczestnicy mogą pogrupować się stosownie do kraju pochodzenia swoich części ubioru (patrz etykiety), np. wg kontynentów. Rozgrzewka sprawdza się najlepiej tańczona przy muzyce. Powstały podział może być następnie krótko omówiony zanim nastąpi przejście do następnej stacji <i>Ubranie</i> .
15'	Stacja <i>Ubranie</i>	W stacji <i>Ubranie</i> chodzi o to, żeby odkryć pochodzenie naszych ubrań. W sklepie uczestnicy śledzą „podróż” ubrań – od pola bawełny do sklepu, względnie second-handu. Zostają tu poruszone takie kwestie jak użycie pestycydów przy uprawach bawełny i warunki pracy w fabrykach tekstyliów. Pod koniec zostają przedyskutowane alternatywy i możliwości działania.	Jako stację najlepiej jest wybrać sklepy z ubraniami, które są najbardziej lubiane przez młodzież.

Szerpa

CZAS	ETAP	OPIS	UWAGI
15'	Stacja Mięso	Przy barze szybkiej obsługi uczestnicy dowiadują się o zależnościach między naszym spożyciem mięsa a prawami soi w Ameryce Południowej. Konsumpcja mięsa jest szczególnie wysokonakładowa i szkodliwa dla klimatu, ale również budząca kontrowersje i mocno zakotwiczona w naszych codziennych nawykach. Poprzez grę z podziałem na role zostają pokazane różne perspektywy: konsumenta, producenta mięsa, producenta soi, reprezentanta przemysłu rolnego, drobnego rolnika, ekologa. Na końcu zostaje postawione pytanie o alternatywy i możliwości działania w tej kwestii.	Tutaj jako stację proponowane są sieci fastfoodów najbardziej lubiane przez młodzież.
15'	Stacja Telefony komórkowe	Za pomocą gry z podziałem na role uczestnicy dowiadują się o dwóch stronach przemysłu elektronicznego. Z jednej – eleganckie produkty i fajne reklamy, z drugiej – niszczenie środowiska i wykorzystywanie natury i ludzi.	Jako stację proponujemy lubiane sklepy z artykułami elektronicznymi lub punkty dostawców telefonii komórkowej.
15'	Stacja Kawa	Na przykładzie kwestii użycia pestycydów do produkcji kawy, zostaje przedstawiony jeden z największych problemów konwencjonalnej produkcji kawy. Jeden z uczestników zostanie wyposażony w kombinezon ochronny oraz pestycydy tzn. ulotkę informacyjną. Młodzież omawia, na ile realistyczna jest produkcja kawy w takich kombinezonach ochronnych i jakie są alternatywy.	Jako stację proponujemy znane i lubiane kawiarnie.
20'	Stacja Sprawiedliwy handel	Przy ostatniej stacji wszystkie cztery grupy spotykają się w „Sklepie świata”. W oparciu o zasady Sprawiedliwego handlu zaprezentowane zostają krótko możliwości zrównoważonej konsumpcji. Jedząc czekoladę i pijąc kawę lub kakao ze Sprawiedliwego handlu uczestnicy zastanawiają się, które z możliwości są dostępne w ich lokalnym środowisku.	Stacja może również mieć miejsce np. w kawiarni, gdzie oferowane są produkty ze Sprawiedliwego handlu lub kawa / herbata z produkcji przyjaznej środowisku.
60'	Ewaluacja i refleksja	Uczestnicy mogą na forum lub w podgrupach ocenić swoje doświadczenia i wiedzę, jak również opowiedzieć o pierwszych inspiracjach i pomysłach na: ► Kampanie, akcje, projekty	Pomocne jest zarejestrowanie wrażeń, pomysłów i wyników.